

KORRALDUS

Pärnu maakonna planeeringu teemaplaneeringu „Pärnu jõe ja kaldaala ruumilise arengu perspektiiv ning seosed mereplaneeringuga“ kehtestamine

Korraldus kehtestatakse planeerimisseaduse (PlanS) § 71 lõike 1 alusel.

I ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. Asjaolud

Maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Pärnu jõe ja kaldaala ruumilise arengu perspektiiv ning seosed mereplaneeringuga“ (edaspidi teemaplaneering) ning selle keskkonnamõju strateegiline hindamine (edaspidi KSH) algatati Vabariigi Valitsuse 15. jaanuar 2021 korraldusega nr 15¹. Planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 55 lõike 1 kohaselt on maakonnaplaneeringu eesmärk maakonna, selle osa või muu regiooni ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemine. Maakonnaplaneering koostatakse eelkõige kohalike omavalitsuste üleste huvide väljendamiseks ning riiklike ja kohalike ruumilise arengu vajaduste ja huvide tasakaalustamiseks. Tulenevalt PlanS § 58 lõikest 8 ja § 62 lg 6 punktist 1 võib maakonnaplaneeringu koostada teemaplaneeringuna kindla teema lahendamiseks. Teemaplaneeringuga täpsustatakse Pärnu maakonna planeeringut² ja määratletakse esmakordselt Pärnu jõe ja selle kaldaala ruumilise arengu põhimõtted ja suundumused.

Teemaplaneeringu koostamise vajadus tuleneb üleriigilisest planeeringust „Eesti 2030+“³, mille tegevuskavas⁴ on Pärnu jõe teemaplaneeringu koostamine ülesandeks seatud. Samuti on teemaplaneeringu koostamise vajadus sätestatud Pärnu maakonna planeeringu ja Pärnu maakonna arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“⁵ tegevuskavades.

Teemaplaneering käsitleb Pärnu jõge Pärnu maakonna ulatuses, Pärnu linna ning Tori ja Põhja-Pärnumaa valdade territooriumil. Planeeringuala suurus on u 42 000 ha. Planeeringuala hõlmab Pärnu jõe veeala koos kaldaaladega Kurgjalt kuni suubumiseni Pärnu lahte (u 75 km pikkuses lõigus). Planeeringualasse jääb Reiu jõgi laevatatava jõelõigu ulatuses (u 1,2 km) ning Sauga jõgi kuni Kalurikülani (u 3 km).

---

¹ [Vabariigi Valitsuse 15.01.2021 korraldus nr 15](#)

² [Pärnu maakonna planeering](#), kehtestatud riigihalduse ministri 29.03.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/74

³ [Üleriigiline planeering „Eesti 2030+“](#), kehtestatud Vabariigi Valitsuse 30.08.2012 korraldusega nr 368

⁴ [Üleriigilise planeeringu „Eesti 2030+“ tegevuskava](#), uuendatud 2020

⁵ [Pärnumaa arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“](#)

2. Teemaplaneeringu ülesehitus

Teemaplaneering koosneb seletuskirjast, joonisest ja lisadest (KSH aruanne, asjakohaste mõjude hindamise aruanne, kultuuriväärtuslike objektide nimekiri ning jõe puhastamise ja süvendamise uuring).

Teemaplaneeringu seletuskirja esimeses peatükis antakse ülevaade planeeringu eesmärgist, planeeringualast, selle keskkonna- ja looduskaitsealsetest väärtustest. Seletuskirja teises peatükis on esitatud planeeringuala ruumilise arengu visioon ja eesmärgid. Kolmas ja neljas peatükk sisaldavad endas maa- ja veealade kasutamise suuniseid ja tingimusi, sh eraldi suuniseid ja tingimusi kliimamuutustega arvestamiseks ja nendega toime tulemiseks. Tegemist on planeeringu lahendusega, milles on käsitletud järgmisi teemasid ja valdkondi:

- Jõe ja kaldaala ruumilise arengu suunised ja tingimused maalises ning linnalises piirkonnas;
- Puhkealad- ja puhkemajandus, sh puhkealade võrgustik linnalises piirkonnas, puhke- ja külastuskeskkond, veematkateed, matkarajad- ja marsruudid, puhkevõrgustiku sõlmpunktid, puhke- ja peatuskohad, avalikud supluskohad;
- Väärtuslikud maastikud;
- Kultuuriväärtused;
- Rohevõrgustik;
- Liikuvus ja tehniline taristu, sh jõe veeala kasutus, laevatatavad jõed, veeskamiskohad ja sildumisalad, sadamad, teedevõrk, sillad ja jõeületuskohad, kergliiklusteede võrgustik, liikumine kaldal ja juurdepääs kallasrajale, turvalisus ja päästevõimekus ning taastuenergeetika;
- Kliimamuutused, üleujutuseohuga ja lihkeohtlikkusega arvestamine.

Seletuskirja viiendas peatükis on toodud KSH aruandest tulenevad meetmed olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks ja leevendamiseks. Kuuendas peatükis on selgitatud teemaplaneeringu elluviimisega seonduvat.

Teemaplaneeringuga on antud üldised suunised ja tingimused kohalike omavalitsuste planeeringute ja teiste arengudokumentide koostamiseks arvestades maakonnaplaneeringu täpsusastet.

3. Mõjude hindamine

Teemaplaneeringu koostamisega samaaegselt viidi läbi asjakohaste mõjude hindamine ja KSH koos Natura asjakohase hindamisega.

KSH peamine eesmärk on arvestada erinevaid keskkonnast tulenevaid kaalutlusi teemaplaneeringu koostamisel ning tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse ja jätkusuutlik areng. KSH toetab teemaplaneeringu lahendust ning minimeerib võimalused arenduseks, millega võib kaasneda oluline ebasoodne mõju keskkonnale, mida pole võimalik leevendada.

KSH käigus viidi Pärnu jõe loodusala, Reiu jõe loodusala, Rannaniidu loodusala ja Tori põrgu loodusala osas läbi Natura asjakohane hindamine. Planeeringualale jäävate ülejäänud loodusalade (Soomaa loodusala, Pärnu loodusala, Navesti loodusala, Saarjõe loodusala, Tellissaare loodusala) ja linnualade (Soomaa linnuala, Pärnu lahe linnuala) puhul jõuti planeeringulahenduse analüüsimise käigus järeldusele, et nimetatud Natura aladele ja nende piirkonda ei kavandata objekte või tegevusi, mis võiksid alade terviklikkust ja kaitse-

eesmärkide seisundit mõjutada ning puudus vajadus Natura asjakohase hindamise läbiviimiseks.

Arvestades Pärnu jõe loodusala ulatust ja iseloomu ning võimalikke leevendusmeetmeid ei põhjusta planeeringuga kavandatud suunised ja tingimused loodusale ja selle veekeskkonnale ning ökosüsteemidele olulisi negatiivseid mõjusid. Edasiste kohaliku omavalitsuse tasandi planeeringute koostamisel tuleb konkreetsete loodusala mõjutada võivate arenduste kavandamisel hinnata mõjusid loodusale ja selle eesmärkidele, et selgitada välja vähima mõjuga lahendus ning negatiivsete mõjude leevendamise vajadus ja võimalused. Teemaplaneeringuga ei kavandata tegevusi, mis killustaks loodusala või halvendaks mõne selle osa seisundit olulisel määral. Ebasoodsad mõjud loodusala kaitse-eesmärgiks olevatele elupaigatüüpidele ja liikidele puuduvad. Jõe veeala ja kaldaalade säästlikku ja keskkonnasõbralikku kasutust soodustavad tegevused/regulatsioonid omavad Pärnu jõe loodusale pigem positiivset mõju.

Reiu jõe loodusala terviklikkusele negatiivsete mõjude avaldumine ei ole tõenäoline, kuna ei kavandata arendusi/tegevusi, mis killustaks loodusala või halvendaks mõne selle osa seisundit olulisel määral. Planeeringualale jääva kaitse-eesmärgiks oleva elupaigatüübi seisundile ja kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele planeeringuga kavandatuga ebasoodsaid mõjusid ei avaldu. Edasistel kohaliku omavalitsuse tasandi planeeringute koostamisel tuleb konkreetsete loodusala mõjutada võivate arenduste või tegevuste kavandamisel hinnata mõjusid loodusale ja selle eesmärkidele, et selgitada välja vähima mõjuga lahendus ning negatiivsete mõjude leevendamise vajadus ja võimalused.

Planeeringuga kavandatavaga ei avaldu negatiivseid mõjusid Rannaniidu ja Tori põrgu loodusaladele, samuti puuduvad ebasoodsad mõjud ala kaitse-eesmärgiks olevate elupaigatüüpide ja liikide seisundile.

Teemaplaneeringu koostamisel on KSH ja planeerimine toimunud tihedas seoses, KSH töögrupi ettepanekuid on jooksvalt arvestatud planeeringulahenduse väljatöötamisel ja integreeritud planeeringu lahendusse. Lisaks on mõjude hindamise käigus tehtud täiendavad ettepanekud leevendavate meetmete seadmiseks, mis on lisatud teemaplaneeringu seletuskirja peatükki 5. Meetmed on määratud järgmiste valdkondade kaupa: Natura alad, kaitstavad loodusobjektid ja elustik, jõgede veevaliteet, kallaste lihkeohtlikkus, üleujutus, kultuuripärand, maastikud, taristuobjektid, müra ja kliimamuutused.

PlanS § 4 lg 2 p 5 alusel läbiviidud asjakohaste mõjude hindamise käigus on tasakaalustatult arvestatud sotsiaalseid, majanduslikke, looduslikke ja kultuurilisi mõjusid ja pakutud välja olulisi negatiivseid mõjusid välistavad või leevendavad meetmed. Mõjude hindamise tulemustega on arvestatud, need kajastuvad planeeringulahenduses. Asjakohaste mõjude hindamise lõpparuanne ja KSH aruanne on avalikult kättesaadavad teemaplaneeringu lisadena.

4. Menetluse käik

Teemaplaneeringu ja selle KSH koostamisel on lähtutud PlanS-ist tulenevatest nõuetest.

Teemaplaneering ja selle KSH algatati Vabariigi Valitsuse 15. jaanuar 2021 korraldusega nr 15⁶. Algamise järgselt koostati teemaplaneeringu lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus, mille eelnõud koos planeeringuala kirjeldusega saadeti 16.09.2021⁷

⁶ [Vabariigi Valitsuse 15.01.2021 korraldus nr 15](#)

⁷ [16.09.2021 kiri nr 14-11/6472-1](#)

koostööpartneritele ning kaasatavatele ettepanekute saamiseks. Laekunud ettepanekute alusel täiendati teemaplaneeringu dokumente ja avalikustati need Rahandusministeeriumi veebilehel.

Teemaplaneeringu ja KSH aruande eelnõude avalik väljapanek toimus ajavahemikul 16.01–23.02.2023. Planeeringu dokumentidega sai tutvuda Rahandusministeeriumi veebilehel ning lisaks Vihtra külakeskuses, Tori Vallavalitsuse teenuskeskuses ning Pärnu riigimajas kohapeal. Samades kohtades toimusid jaanuari lõpus eelnõusid tutvustavad avalikud arutelud ning märtsi lõpus avalikustamise tulemusi tutvustavad avalikud arutelud. Üheaegselt avaliku väljapaneku toimumisega esitati 27.12.2022⁸ teemaplaneeringu ja KSH aruande eelnõud koostöötegijatele ja kaasatavatele ettepanekute ja arvamuste saamiseks.

Avaliku väljapaneku käigus esitasid planeeringumaterjalide kohta kirjalikke arvamusi 15 asutust ning neli eraisikut. Eraisikud tegid ettepanekuid kaldatee paiknemise kohta Tammiste ja Uuemetsa elamupiirkonnas ning töid välja veeliiklusest tuleneva müra. Asutuste ettepanekud puudutasid valdavalt kavandatud teid ja kaldateed, veeliikluse korraldamist, sh Pärnu jõe laevatava osa pikendamist, veeskamiskohtade olulisust päästetöödeks, jõkke jahutus- ja küttesüsteemide kavandamist, jõe süvendamist ja setete eemaldamist, supluskohti, puhkekohti ja -metsi (rohealasid), kallasrajale ja jõe juurdepääse ning kliimamuutusi. Arvamuste alusel täiendati nii teemaplaneeringu kui ka KSH aruande eelnõusid.

Teemaplaneeringu ja KSH aruande eelnõud esitati koostöötegijatele kooskõlastamiseks ja kaasatavatele arvamuse andmiseks Rahandusministeeriumi 20.06.2023 kirjadega⁹. Lähtuvalt laekunud ettepanekutest täiendati teemaplaneeringut ja KSH aruannet ning KSH tulemused integreeriti teemaplaneeringu lahendusse.

Teemaplaneering võeti vastu Vabariigi Valitsuse 05.02.2024 korraldusega nr 27¹⁰. Vastuvõtmise otsusega kinnitatakse, et maakonnaplaneering vastab õigusaktidele, et maakonnaplaneering on koostatud vastavuses maakonna ruumilise arengu eesmärkidega ning maakonnaplaneeringu koostamisel on võetud arvesse KSH tulemusi.

Teemaplaneeringu vastuvõtmise järgselt toimus ajavahemikul 21.02–21.03.2024 planeeringu avalik väljapanek, mille ajal oli kõigil huvilistel võimalik teemaplaneeringu materjalidega tutvuda ja avaldada nende kohta arvamust. Planeeringumaterjalidega sai tutvuda Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi veebilehel ning lisaks Vihtra külakeskuses, Tori Vallavalitsuse teenuskeskuses ning Pärnu riigimajas kohapeal.

Avaliku väljapaneku käigus esitasid planeeringumaterjalide kohta kirjalikke arvamusi kaks asutust ja neli eraisikut. Arvamustes käsitleti veemotospordiala arengut, linnalise piirkonna piire, Pärnu jõe puhkete lahendust, RMK metsaalade arendamist, tuuleparkide mõjude käsitlemist, planeeringu ja selle jooniste täpsusastet ning mõistete täpsustamist. Avaliku väljapaneku tulemusi tutvustav avalik arutelu toimus 06.05.2024 Pärnu riigimajas. Arvamuste alusel täpsustati teemaplaneeringu lahendust veemotospordi ja RMK metsaalade arendamise osas ning täpsustati mõisteid. Ülejäänud teemades selgitati arvamuse andjatele teemaplaneeringu eesmärkki, lahendust ja maakonnaplaneeringu täpsusastet.

Koostöö ja kaasamine teemaplaneeringu koostamisel toimus vastavalt PlanS-is toodud nõuetele. Teemaplaneeringu menetlusega seotud avalikud teated avaldati Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi (kuni 01.07.2023 Rahandusministeeriumi) veebilehel, Ametlikes

---

⁸ [27.12.2022 kiri nr 15-2/10190-1](#)

⁹ [20.06.2023 kiri nr 15-2/4415-1](#) ja [20.06.2023 kiri nr 15-2/4414-1](#)

¹⁰ [Vabariigi Valitsuse 05.02.2024 korraldus nr 27](#)

Teadaannetes, maakonnalehes Pärnu Postimees, kohalike omavalitsuste veebilehtedel ja kohalikes ajalehtedes Tori Valla Teataja ning Põhja-Pärnumaa valla infoleht.

Koostöötajad Pärnu jõe teemaplaneeringu koostamisel olid Pärnu Linnavalitsus, Tori Vallavalitsus, Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus, Päästeamet, Keskkonnaamet, Muinsuskaitseamet, Põllumajandus- ja Toiduamet, Transpordiamet, Terviseamet, Maa-amet, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Politsei- ja Piirivalveamet, Maaeluministeerium (alates 01.07.2023 Regionaal- ja Põllumajandusministeerium), Keskkonnaministeerium (alates 01.07.2023 Kliimaministeerium), Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ja Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus. Koostöötajad on olnud kaasatud erinevatesse planeeringu etappidesse, küsitud on seisukohti ja teavitatud avalikest väljapanekutest. Teemaplaneering esitati koostöötajatele kooskõlastamiseks 20.06.2023¹¹ ja 24.04.2024¹² (Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus). Kõik koostöötajad on teemaplaneeringu kooskõlastanud.

Teemaplaneeringu koostamisse kaasati personaalselt isikud ja asutused, kelle õigusi võib teemaplaneering puudutada või kellel võib olla põhjendatud huvi teemaplaneeringu lahenduse vastu.

II KAALUTLUSED

Teemaplaneeringu ja selle KSH menetlus on läbi viidud lähtuvalt PlanS-is sätestatud nõuetest.

Teemaplaneeringuga viiakse ellu üleriigilist planeeringut „Eesti 2030+“, Pärnu maakonna planeeringut ja Pärnumaa arengustrateegiat „Pärnumaa 2030+“. Teemaplaneeringu koostamisel on arvestatud kõrgema tasandi planeeringutest tulenevate arenguvajaduste ja suundadega ning täpsustatud Pärnu maakonna planeeringut Pärnu jõe ja kaldalaga seotud teemade osas. Teemaplaneering on kooskõlas asjakohaste keskkonda käsitlevate eesmärkide ja arengudokumentidega. Vastav ülevaade on antud teemaplaneeringu lisaks oleva KSH aruande peatükis 5.

Vastavalt PlanS § 55 lõikele 2 on maakonnaplaneering üldplaneeringu koostamise alus. Lähtuvalt huvide tasakaalustamise ja lõimimise põhimõttest on teemaplaneeringus riigi, kohaliku omavalitsuse ja avalikkuse koostöös kokku lepitud Pärnu jõe kui kogu piirkonna jaoks olulise telje edasised arengusuunad. Käesoleval hetkel on kõik planeeringuala omavalitsused koostamas uusi üldplaneeringuid ja teemaplaneering toetab üldplaneeringute koostamist tervikliku ning kohalike omavalitsuste ülese Pärnu jõe vee- ja kaldaala käsitlemise osas. Teemaplaneering annab uute üldplaneeringute koostamiseks suuniseid ja tingimusi. Kõik planeeringuala omavalitsused on teemaplaneeringu kooskõlastanud.

Planeeringu koostamisel on lähtutud elukeskkonna parendamise ja otstarbeka, mõistliku ja säästliku maakasutuse põhimõttest. Teemaplaneeringuga on maakonnaplaneeringu täpsusastmes loodud eeldused kasutajasõbraliku ning turvalise elukeskkonna ja kogukondlikke väärtusi kandva ruumilise struktuuri olemasoluks ning esteetilise miljöö arenguks, säilitades olemasolevaid väärtusi. Asustuse arengu suunamisel jõe kallastel on linnalise ja maalise asustusega alasid käsitletud eraldi ning määratud suunised lähtuvalt ehitatud keskkonna ja looduskeskkonna tasakaalustamise vajadusest. Näiteks on olulist tähelepanu pöördunud linnalises keskkonnas jõe äärsete puhkealade säilitamisele ja tervikliku puhkealade võrgustiku loomisele. Soodustatakse varem kasutuses olnud või ebapiisavalt kasutatud alade otstarbekamat kasutamist nagu linnalises piirkonnas jõe äärsetele tootmisaladele uute sobilike kasutuste

---

¹¹ [20.06.2023 kiri nr 15-2/4415-1](#)

¹² [24.04.2024 kiri nr 14-2/524](#)

leidmist, sadama akvatooriumi alal merega seotud tegevuste eelistamist, keskuste sidumist jõega, jõe äärsete külakeskuste tugevdamist ning olemasolevate maastiku-, kultuuri- ja puhkeväärtuste esiletoomist jms. Soodustatakse säästvaid liikumisviise nii asustuse arengu suunamise kui kergliiklusteede võrgustiku ja mitmeliigiliste transpordisõlmede kavandamise kaudu. Käsitletud on jõgedes taastuveneergetika tootmise võimalusi.

Teemaplaneeringu koostamisel on lähtutud teabe piisavuse põhimõttest. Teemaplaneeringu algatamise eelselt ja selle koostamise käigus on teostatud mitmeid uuringuid nagu „Pärnu jõe kasutusvõimaluste uuring“¹³, „Transport ja liikuvus Pärnu jõel ning nende seos merega“¹⁴, „Pärnu jõe setetest puhastamise ja süvendamise vajalikkus ning võimalikkus“¹⁵. Teemaplaneeringu koostamisega samaaegselt viidi läbi asjakohaste mõjude hindamine ja KSH koos Natura asjakohase hindamisega. Mõjude hindamise käigus on tasakaalustatult arvestatud sotsiaalseid, majanduslikke, looduslikke ja kultuurilisi mõjusid ja pakutud välja olulisi negatiivseid mõjusid välistavad või leevendavad meetmed. Mõjude hindamise tulemustega on teemaplaneeringu koostamisel arvestatud ja need kajastuvad planeeringus. Teemaplaneering on koostatud koostöös asjaomaste riigiasutuste ja kohalike omavalitsustega, kes on planeeringu kooskõlastanud. Planeeringu koostamisel on kaalutud huvitatud isikute arvamusi ning ettepanekuid ning planeeringulahendust sellest lähtudes täiendatud.

III OTSUS

Lähtudes eeltoodust ja PlanS § 71 lõike 1 alusel otsustab Vabariigi Valitsus:

1. Kehtestada Pärnu maakonna planeeringu teemaplaneering „Pärnu jõe ja kaldaala ruumilise arengu perspektiiv ning seosed mereplaneeringuga“.
2. Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumil avaldada käesolev korraldus koos seletuskirjaga ja maakonnaplaneeringu teemaplaneering koos kõigi lisadega maakonnaplaneeringu koostamise korraldaja veebilehel ja planeeringute andmekogus.
3. Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumil korraldada maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu kehtestamisest teavitamine vastavalt PlanS § 71 lõigetele 2 - 4.

I. VAIDLUSTAMINE

Korraldust on võimalik vaidlustada, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul korralduse teatavaks tegemise päevast arvates.

Kristen Michal
Peaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär

---

¹³ [Pärnu jõe kasutusvõimaluste uuring](#), Maves OÜ, 2019

¹⁴ [Transport ja liikuvus Pärnu jõel ning nende seos merega](#), Ruumab OÜ, 2021

¹⁵ [Pärnu jõe setetest puhastamise ja süvendamise vajalikkus ning võimalikkus](#), Maves OÜ, 2022